

DE HEILIGE GEEST HERSTELT DE HARMONIE

Paus Franciscus

Paus Franciscus helpt ons goed om te gaan met onderlinge verschillen en daarin het werk van de Heilige Geest te onderscheiden. Dit is zijn homilie tijdens de eucharistieviering waarmee het vijftigjarig jubileum van de Katholieke Charismatische Vernieuwing werd afgesloten.*

Vandaag is het slot van de Paastijd, de vijftig dagen - vanaf Jezus' verrijzenis tot aan Pinksteren - die op een bijzondere manier in het teken staan van de Heilige Geest. De Geest is in feite de Paasgave bij uitstek. Hij is de Schepper Geest, die steeds nieuwe dingen voortbrengt. De lezingen van vandaag - Handelingen 2,1-11 en Johannes 20,19-23 - laten ons twee van die nieuwe dingen zien. In de eerste lezing maakt de Geest de leerlingen *een nieuw volk*; in het Evangelie schiept Hij in de leerlingen *een nieuw hart*.

Diversiteit en eenheid

Op de dag van Pinksteren daalde de Geest uit de hemel neer in de vorm van verdeelde tongen, als van vuur... die rustten op ieder van hen. En allen werden vervuld van de Heilige Geest en begonnen te spreken in vreemde talen (Handelingen 2,3-4). Dit is hoe het woord van God de werking van de Geest beschrijft: eerst rust Hij op *eenieder* en dan brengt Hij ze *allen* samen in gemeenschap. Aan eenieder geeft Hij een gave en dan leidt Hij ze allen de eenheid binnen. In andere woorden, dezelfde Geest creëert *diversiteit en eenheid*, en op deze manier vormt Hij een nieuw, divers en verenigd volk: de *universele Kerk*.

Op onverwachte wijze

Eerst brengt Hij op creatieve en onverwachte wijze diversiteit voort, want in elk tijdperk brengt Hij nieuwe charisma's tot bloei. Dan brengt Hij eenheid voort: Hij voegt samen, brengt bij elkaar en herstelt de harmonie: 'Door zijn aanwezigheid en zijn activiteit brengt de Geest onderscheiden en afzonderlijke geesten tot eenheid.' (Cyrillus van Alexandrië, Commentaar op het Evangelie van Johannes, XI,11). Hij doet dit op een manier die echte vereniging tot stand brengt, volgens de wil van God, een vereniging die geen uniformiteit is, maar *eenheid in verscheidenheid*.

Verleiding om partij te kiezen

Om dit mogelijk te maken moeten we twee terugkerende verleidingen weerstaan. De eerste verleiding is gericht op diversiteit zonder eenheid. Dit gebeurt als we ons willen afscheiden, als we partij kiezen, als we rigide en hermetische posities innemen, als we opgesloten raken in onze eigen ideeën en manieren om dingen aan te pakken, misschien zelfs denkend dat we beter zijn dan anderen of altijd het gelijk aan onze kant hebben, als we zogenaamde 'bewakers van de waarheid' zijn geworden. Als dit gebeurt, dan verkiezen we het onderdeel boven het geheel, eerst behorende bij een of andere groep voordat we bij de Kerk horen. We worden meer vurige supporters van een bepaalde kant dan broeders en zusters in de ene Geest. We worden 'rechtse' of 'linkse' christenen, meer dan dat we aan Jezus' kant staan; onbuigzame bewakers van het verleden of de avant-garde van de toekomst, meer dan dat we nederige en dankbare kinderen van de Kerk zijn. Het resultaat is diversiteit zonder eenheid.

Eenheid zonder vrijheid

De tegenovergestelde verleiding is die van het zoeken naar *eenheid zonder diversiteit*. Dan wordt eenheid uniformiteit, als iedereen alles samen en op dezelfde manier moet doen en steeds hetzelfde moet denken. Eenheid verwordt dan tot homogeniteit en een gebrek aan vrijheid. Maar zoals Sint-Paulus zegt, 'waar de Geest van de Heer is, daar is vrijheid' (2 Korintiërs 3,17).

Hele Kerk omhelzen

We bidden dus tot de Heilige Geest om de genade *zijn* eenheid te ontvangen. Dat doen we met een houding waarbij we - voorbijgaand aan persoonlijke voorkeuren - zijn Kerk omhelzen en liefhebben, onze Kerk. Het is de verantwoordelijkheid aanvaarden voor eenheid onder allen, om de roddel uit te wissen die het onkruid van onenigheid zaait en het gif van de

afgunst. Want mannen en vrouwen van de Kerk zijn, dat betekent mannen en vrouwen van gemeenschap zijn. En het is ook een vraag om een hart dat ervaart dat de Kerk onze Moeder is en ons thuis, een open en gastvrij huis, waar de veelsoortige vreugde van de Heilige Geest wordt gedeeld.

De lijm van vergeving

Nu komen we bij het tweede dat de Geest voortbrengt: *een nieuw hart*. Als de verrezene Jezus voor het eerst aan zijn leerlingen verschijnt zegt Hij tot hen: 'Ontvang de heilige Geest. Als jullie iemands zonden vergeven, dan zijn ze vergeven.' (Johannes 20,22-23) Jezus veroordeelt hen niet omdat ze Hem hebben verloochend en verlaten tijdens zijn passie, maar geeft hun daarentegen de geest van vergeving. Hier zien we het begin van de Kerk, de lijm die alles bij elkaar houdt, het cement dat de stenen van het huis verbindt: vergeving. Omdat vergeving een gave is van de bovenste categorie; het is de grootste liefde van allemaal. Het bewaart de eenheid ondanks alles, voorkomt ineenstorten, en bevestigt en versterkt. Vergeving maakt onze harten vrij en stelt ons in staat met een schone lei te beginnen. Vergeving geeft hoop; zonder vergeving wordt de Kerk niet opgebouwd.

Naastenliefde het criterium

De geest van vergeving lost alles in harmonie op en brengt ons ertoe elke andere weg af te wijzen: de weg van een overhaast oordeel, de doodlopende weg van elke deur sluiten, de eenrichtingsweg van anderen bekritisieren. Integendeel, de Geest vraagt ons om de tweerichtingsweg te nemen van vergeving ontvangen en vergeving geven, van de

goddelijke barmhartigheid die liefde voor de naaste wordt, van de naastenliefde als 'het enige criterium dat bepaalt of iets wel of niet wordt gedaan, wel of niet wordt veranderd.' (Isaak van Stella, Or. 31) Laten we om de genade vragen om het aangezicht van onze Moeder de Kerk mooier te maken door onszelf te laten vernieuwen door vergeving en zelfcorrectie. Alleen dan zullen we in staat zijn anderen te corrigeren in liefde.

Gebed

De Heilige Geest is het vuur van liefde die brandt in de Kerk en in onze harten, ook al bedekken we hem vaak met de as van onze zonden.

Laten we Hem vragen:

*'Geest van God,
Heer, die verblijft in mijn hart en in het hart
van de Kerk, haar leidend en vormend in
diversiteit,
kom!*

*Zoals water hebben we U nodig om te leven.
Daal opnieuw op ons neer,
leer ons een te zijn,
vernieuw onze harten
en leer ons lief te hebben
zoals U ons liefheeft,
te vergeven zoals U ons vergeeft.
Amen."*

Deze Italiaanse toespraak staat in verschillende vertalingen op de website van het Vaticaan. Deze Nederlandse vertaling is gemaakt op basis van de Engelse vertaling door Mark Borst, met aanvullingen van Kees Slijkerman, die ook de tussenkopjes en titel toevoegde.

*Deze afsluitende eucharistieviering was met Pinksteren, 4 juni 2017, op het Sint-Pietersplein te Rome.

Bron: <http://press.vatican.va/content/salastampa/en/bollettino/pubblico/2017/06/04/170604a.html>

Oorspronkelijke taal van deze tekst: Italiaans. Brontekst en andere vertalingen vertalingen: www.vatican.va.

Deze preek op zondag 4 juni 2017 vormde de afsluiting van het programma waarmee de 50^e verjaardag van de Katholieke Charismatische Vernieuwing werd gevierd. Voor video's en teksten van het hele jubileumprogramma:

www.vocepiu.it/GoldenJubilee en www.crcgoldenjubilee2017.net. Zie ook: www.kcv-net.nl/kcv/nieuw/50-jaar-kcv.

[Video van de hele eucharistieviering, 4 juni, 2017](#) op het Sint-Pietersplein.

Op 3 juni 2017, benadrukt de paus Franciscus het belang van eenheid in verzoende verscheidenheid. Zie 0427 op www.stucom.nl. 1 June 2017 Peter Hocken delivered a talk on what Pope Francis teaches about charismatic renewal and ecumenism. See 0429uk on www.stucom.nl, *Catholic Charismatic Renewal: An Ecumenical Current of Grace*.

Dit is document 0430 op www.stucom.nl